

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 638)

Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/735)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-687/1178

10.3.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.3.1998 tarihinde kararlaştırılan “Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde sebze, meyve, bağ ve zeytinlikten oluşan bahçe arazisi 13 600 000 hektar civarındadır. Bu, Türkiye'nin ekilebilir arazisinin % 4,5'una denk düşmektedir.

Toplam yaş sebze ve meyve üretimimiz 25-30 milyon ton civarındadır. Bunun yaklaşık % 5'i ihraç edilmektedir. Bu oran İsrail'de % 31, İspanya'da ise % 45'tir.

27 Haziran 1995'te yürürlüğe giren 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen yeni hükümlere rağmen bugün hâlâ iç pazara sürülen yaş sebze ve meyvenin ancak % 35-40'ı, toptancı hal turnikesinden geçmekte, % 60-65 oranındaki yaş sebze ve meyve hiçbir kayda girmeksizin pazarlanmaktadır.

552 sayılı KHK'nin temel amacı; yaş sebze meyveyi toptancı halde toplama, arz ve talebi borsa hüviyeti kazanan toptancı halde karşılaştırma yoluyla bu malların en uygun fiyatla satılmasını sağlamaktır. Denetimin ve ceza uygulama yetkisinin geniş ölçüde belediyelere ait olması, belediyelerimizin yeni uygulamaya uyum sağlayamaması ve hal dışı ekonomik güçlerin etkinliğinden dolayı bu amaç gerçekleştirilememiştir.

Öte yandan kendi nam ve hesabına yaş sebze ve meyve ticareti ile işgal edenlerin toptancı halde satıcı pozisyonunda satış yapamamaları, toptancı hallere mal akışını kısıtlayan önemli bir etkidir.

552, sayılı KHK'yi değiştirmek üzere hazırlanan kanun tasarısı; yukarıda belirtilen uygulama aksaklıklarını gidermek suretiyle, toptancı hallere yaş sebze ve meyve akışını hızlandırmak, kayıt dışı ekonomiyi azaltmak, bu yolla, yaş sebze ve meyve sektöründe yer alan üretici, komisyoncu, ticaret erbabı ve tüketicinin yararını optimal düzeye çıkarmak amacını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar sonucunda hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılarak toptancı hale giriş yaptırdıktan sonra mallarını toptancı halde toptan satışa sunmadan dışarıda perakende satanlar engellenmek istenmiştir. Toptancı halin borsa benzeri bir hüviyet kazanarak gerçek fiyatın oluşmasına katkıda bulunması bu şekilde mümkün olabilecektir.

KHK'nin 5 inci maddesine dördüncü fıkra eklenerek, toptancı hal dışında mal satanların taşıma araçlarının belli bir süre faaliyetten men edilmeleri hüküm altına alınmak suretiyle bu tür satışların caydırılması öngörülmüştür.

Madde 2. — KHK'nin 8 inci maddesinde belirtilen toptancı haldeki satıcılar arasına yaş sebze ve meyve ticareti ile uğraşan tacirler de eklenmiş, bu şekilde toptancı hale mal girişi çoğaltılarak bu yere gerçek bir piyasa hüviyeti kazandırılmak istenmiştir.

Madde 3. — KHK'nin 16 ncı maddesindeki komisyon oranı serbest bırakılarak ticarî hayatın gerektirdiği dinamizmin kısıtlanmaması yoluyla ticarî yoğunluğun özendirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4. — KHK'nin 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile, toptancı hal-leri eliyle belediyelere kazandırılan paranın bir kısmının, şu anda önemli eksikleri olan toptancı hal-lere harcanması, böylece ticarî alt yapının geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle toptancı hal dışında yapılan satışları caydırmak üzere, daha önce bu tür satışlardan % 10 oranında tahsil edilen belediye payı oranı % 20'ye çıkarılmıştır.

Aynı maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen hal dışı satışları yakalayan zabıta görevlilerine verilen ödülün; yapılan değişik düzenleme ile malın yakalanmasına katkıda bulunan tüm görevli-ler arasında paylaştırılması öngörülmüştür. Bu şekilde hal dışı satışı tespitle görevli olan kolluk kuvveti, hal görevlisi, maliye memuru ve belediye zabıtasının ortak katkısı sağlanarak daha etkin bir denetim özendirilmek istenmiştir.

Aynı maddeye beşinci fıkra eklenerek şu ya da bu yolla elde edilen kaynağı belli olmayan yaş sebze ve meyvenin gelir vergisi vermeden satışının engellenmesi amacıyla bu malların üzerinden % 10 oranında kamu kesintisi yapılması ve bu tür mal edinme yollarının tıkanması hedeflenmiştir.

Mevcut beşinci fıkra altıncı fıkra olarak teselsül ettirilerek, fıkradaki oran üzerinde değişiklik yapılmış ve hal içi satışların artırılması amaçlanmıştır.

Madde 5. — Toptancı hal içinde etkili bir denetim yapılabilmesi amacıyla, toptancı hal müdü-rüne bağlı bir zabıta teşkilatı kurulması ve görev teminatı olan bir hal müdürlüğü makamı oluştu-rulması için KHK'nin 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkralarında değişiklik yapılmıştır.

Madde 6. — KHK'nin 20 nci maddesinde belirtilen hal hakem kurulu yeniden tanımlanmış, gö-revlerine açıklık getirilmif, yapılan değişikliklerle, hal hakem kurullarının çalıştırılması için elzem olan kurul üyelerine verilecek hakkı huzur, yerleşim bürosu ve diğer ihtiyaçlar için kaynak tahsis edilmesi hüküm altına alınmıştır.

Madde 7. — KHK'nin 25 inci maddesinde yapılan yeni düzenleme ile hal zabıtasına semt pa-zarlarını denetleme yetkisi verilerek ilçe belediyelerinin bu görevlerini yürütmelerine yardımcı ol-mak, hal dışından gelen yaş sebze ve meyvenin semt pazarlarında yüksek fiyatlarla perakende sa-tışına engel olmak hedeflenmiştir.

Madde 8. — Yapılan denetimler sonrasında toptancı hallerde tespit edilen eksikliklerin gideril-mesi amacıyla Bakanlıkça verilen düzeltme talimatının yerine getirilmesini sağlamak için KHK'nin 28 inci maddesine bir hüküm eklenmiştir.

Madde 9. — Yürürlük maddesidir.

Madde 10. — Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 11735

Karar No. : 13

23.3.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10.3.1998 tarihinde Başkanlığımıza sunulan “Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı” Başkanlığınızca 12.3.1998 tarihinde esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna; tali komisyon olarak da Adalet Komisyonu ile Komisyonumuza havale edilmiştir. Komisyonumuz 19.3.1998 tarihli 8 inci toplantısında, Adalet, İçişleri, Tarım ve Köyşleri ile Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla sözkonusu tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Bilindiği gibi, 27.6.1995 tarihinde yürürlüğe giren 552 sayılı “Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” yaş sebze ve meyvenin toptancı halden geçerek pazarlanmasını amaçlamaktadır. Ancak tasarının gerekçesinde de belirtilmiş olan çeşitli nedenlerle, kararnamenin amacına ulaşması olanaklı olmamıştır. Tasarı, belirtilen kararnamenin eksikliklerini gidermek ve böylece işlerliğini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Tasarının Komisyonumuzda görüşülmesi sırasında geneli üzerinde şu görüşler ileri sürülmüştür.

– 552 sayılı Kararnamenin işlemeyen yönlerini ve aksaklıklarını gidermesi açısından görüşülmekte olan tasarı yerinde bir düzenlemedir.

– 552 sayılı Kararname, yaş sebze ve meyvenin toptancı hallerinde alınıp satılmasını; fiyatların arz ve talep dengesine göre bu piyasada oluşmasını amaçladığı halde, amaca ulaşamamıştır. Fiyatlar halen hal dışındaki piyasada oluşmakta ve haldeki fiyatlar dış piyasadan alınmaktadır.

– Yaş sebze ve meyvenin hal dışında alınıp satılması, Devlet için önemli bir gelir kaybı anlamını taşımaktadır.

– Ülkemizin önemli bir sorunu olan kayıt dışı ekonomi olgusunun önemli bir bölümü yaş sebze ve meyve piyasasında oluşmaktadır. Üreticilerin ürünlerinin toptancı hale girmesiyle, bu alandaki alım satımlar kayıt altına alınabilecek ve ürünler vergi konusu haline gelebilecektir.

– Bu piyasanın kayıt altına alınmasıyla, ülkemizin önemli bir sorunu olan enflasyon sorununu çözmeye konusunda da önemli bir adım atılmış olacaktır. Bu sorun bir taraftan kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ve bu sayede vergi gelirlerinin artırılması yoluyla bütçe açıklarının azaltılması sayesinde; diğer taraftan, fiyatların rekabet koşullarında oluşması ve böylece istikrara kavuşturulması sayesinde aşılmış olacaktır.

– Fiyatların toptancı halde oluşmasıyla, tüketicinin de korunması sağlanmış olacaktır.

– Yaş sebze ve meyvenin toptancı hale girmesiyle kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması; enflasyonun düşürülmesi, tüketicinin korunması gibi olumlu sonuçların yanında, üretici, komisyoncu ve tüccarın da çıkarları korunmuş olacaktır.

Tasarının geneli üzerindeki bu görüşmelerden sonra, Komisyonumuz maddelerin görüşülmesine geçilmesini kararlaştırmıştır.

Tasarının 1 inci maddesi, 552 sayılı KHK'nin 5 inci maddesinde değişiklik öngörmektedir. Değişiklikle, bir taraftan yaş sebze ve meyvenin, toptancı halden geçirildikten sonra perakende sa-

tışının yapılmasının önüne geçilmeye çalışılmış, diğer taraftan madde hükmüne uymayanlara caydırıcı yaptırımlar getirilmek istenmiştir. Buna göre madde hükmüne uymayanların nakil araçları hal müdürlüklerince en çok dört, hakem kurulu kararıyla en çok 10 gün trafikten men edilebilecektir. Komisyonumuzda maddenin görüşülmesi sırasında, belediyelerin, cezaların caydırıcı olmaması nedeniyle, görevlerini yerine getiremedikleri; yakalanan araçların, kısa süreli trafikten men edilmelelerinin caydırıcı olmadığı, bazı araçların onlarca kez yakalandığı halde caydırıcı yaptırım uygulanmaması nedeniyle aynı eylemi tekrarladıkları belirtilmiştir. Bu görüşü savunanlara göre, cezanın caydırıcı olabilmesi için ceza miktarının bir ay ve üç ay biçiminde ağırlaştırılması gerektiği ifade edilmiştir. Diğer bazı komisyon üyelerimiz, cezanın caydırıcılığının getirilen düzenlemeyle sağlanması gerektiğine katılmakla birlikte, bu işi yapan kişilerin yıkımına neden olacak ve onları piyasadan silecek ağırlıkta yaptırım uygulamanın hakkaniyetle bağdaşmayacağını; verilecek cezanın suçla orantılı olması gerektiğini, bu nedenle de bir ve üç aylık yaptırımların çok ağır olacağını belirtmişlerdir. Diğer taraftan Komisyonumuzda ortaya çıkan bir başka görüş, tasarıdaki "en çok" biçimindeki ifadenin takdir yetkisine kapı açtığı ve bu yolla hem yasa dışı ilişkilere yol açıldığı hem de kullanılan takdir yetkisinin, yerinde kullanılmaması halinde eşitsizliğe neden olduğu, bu nedenle de, verilecek cezanın sabitleştirilmesi gerektiği ileri sürülmüştür. Bütün bu görüşlerden sonra bütün görüşleri bağdaştıran bir önerge hazırlanarak Komisyon Başkanlığına sunulmuştur. Önergede, dört ve on günlük süreler yedi ve onbeş güne çıkarılmakta; tasarıdaki "en çok" ifadesi metinden çıkarılmaktadır. Böylece bir taraftan cezalar caydırıcılığa kavuşturulurken, bazı kişilerin yıkımına neden olacak sonuçlardan kaçınılmış olmakta, diğer taraftan kişiler arasında eşitsizliğe ya da yasa dışı uygulamalara yol açacak boşluklara neden olan düzenlemenin önüne geçilmiş olmaktadır. Önergede ayrıca eylemin tekrarı halinde, sürelerin iki kat uygulanacağına hükmolunmaktadır. Önerge Komisyonumuzca kabul edilmiştir. 1 inci madde, önergede yapılan değişiklikle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi, 552 sayılı KHK'nin 8 inci maddesinde değişiklik öngörmektedir. Değişiklikle, kendi nam ve hesaplarına yaş sebze ve meyve ticareti yapan gerçek ve tüzel kişiler de kapsama alınmaya çalışılmaktadır. Komisyonumuzda maddenin görüşülmesi sırasında, teknik bir aksaklık dile getirilmiştir. Buna göre, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 14 üncü maddesinde ticar, bir ticarî işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kişidir. Dolayısıyla maddedeki "kendi nam ve hesabına" ibaresi tekrar niteliğindedir. Komisyonumuz, bu teknik konunun esas komisyon-da görüşülmesini önermiştir. Komisyonumuzda madde üzerinde ayrıca bir önerge verilmiştir. Önergede, fatura düzenlenmemesi ya da eksik fatura düzenlenmesi halinde uygulanacak yaptırım konu edilmektedir. Madde Komisyonumuzda görüşülürken, kayıt dışı ekonominin, yaş sebze ve meyvenin sadece hale girişinin sağlanmasıyla kayıt altına alınamayacağı; hale giren ürünlerin önemli bir miktarının fatura düzenlememe ya da eksik fatura düzenleme nedeniyle kayıt altına alınmadığı belirtilmiş ve bu nedenle bir yaptırım uygulanmasının zorunluluğu dile getirilmiştir. Komisyonumuz verilen önergenin, sözkonusu amaca uygun hale getirilmesi; eksik fatura ya da fatura düzenlememeye karşı mal bedelinin % 25'i oranında belediye payı tahsil edilmesi, işlemin tekrarı halinde işyeri tahsisinin iptal edilmesi biçiminde redakte edilmesi konusunda Komisyon Başkanlığını yetkilendirmiştir. Madde önergede öngörülen bu değişikliklerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 3 üncü maddesi, 552 sayılı KHK'nin 16 ncı maddesinde değişiklik öngörmektedir. 16 ncı madde, komisyoncuların komisyon oranının üst sınırını % 8 olarak belirlemiş ve bu oranın Bakanlar Kurulu kararıyla iki katına artırılmasına ya da yarısına kadar indirilmesine olanak tanımıştır. 3 üncü madde, üst sınırı kaldırılmakta ve gerektiği takdirde, oranın tavanının Bakanlar Kurulu Kararıyla belirleneceğini hüküm altına almaktadır. Maddenin Komisyonumuzda görüşülmesi sırasında,

- Üretici ve tüketicinin korunması açısından bir tavan belirlenmiş olmasının yararlı olduğu;
- Enflasyonu düşürmek için de fiyatların şişmesine neden olabilecek olan yüksek komisyon oranlarının önüne geçilmesi gerektiği;
- Tavan belirlemeyerek, komisyoncuların aşırı komisyon oranı belirlemelerine olanak tanımış olacağı,
- Bu nedenle, komisyon oranının taraflarca serbestçe belirlenmesine olanak tanıyan bu düzenlemenin sakıncalı olacağı,

Belirtilmiştir.

Bu görüşe karşı yapılan açıklamalarda,

- Yapılan değişikliklerle, yaş sebze ve meyvenin toptancı hale girişinin sağlanacağı ve böylece fiyatların piyasada arz ve talebe göre tam rekabet koşullarında serbestçe oluşacağı;
- Bu nedenle, piyasaya dışarıdan tavan belirlemek biçiminde, yapılacak bir müdahalenin piyasanın serbest işleyişinin önünde engel oluşturacağı;
- Piyasaya eskisinden çok mal girmesinin sağlanması sayesinde, komisyoncuların yüksek komisyon oranları yerine, daha çok alıp satarak sürdürülen kazanma yoluna gidecekleri ve böylece fiyatların düşeceği;
- Tavan belirlenmesi halinde, komisyoncuların bu tavanda işlem yaptıkları ve bu nedenle tavanın fiyatların düşmesi önünde bir engel olduğu;
- Beklenen amacın gerçekleşmemesi halinde, Bakanlar Kurulunda tavan belirlemek yetkisinin yedekte tutulduğu;
- Bu nedenle tasarıdaki düzenlemenin aynen geçmesi gerektiği;

İfade edilmiştir.

Komisyonumuz bu görüşmelerden sonra 3 üncü maddeyi aynen kabul etmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi, 552 sayılı KHK'nin 17 nci maddesinde değişiklikler öngörmektedir. Değişiklerden birincisi, toptancı hallerde, satılan malların satış bedelinden ayrılan belediye paylarının belli bir bölümünün (en az % 10), hal için harcanmasını zorunlu hale getirmektedir. Böylece, halin altyapısı iyileştirilecek ve bu sayede ürünlerin hale giriş çıkışı daha kolay denetlenebilecek ve hale işlerlik kazandırılacaktır. Komisyonumuz bu değişikliği olumlu bulmuştur. Ancak maddenin bu fıkrası üzerindeki görüşmeler sırasında, % 2 olan belediye payının % 5'e çıkarılması gerektiği konusunda bir önerge verilmiştir. Önerge üzerinde yapılan görüşmeler sırasında;

- Belediyelerin kaynak sıkıntısı nedeniyle, 552 sayılı KHK tarafından kendilerine verilen görevleri yerine getiremedikleri;
- Verilen % 2 oranındaki payın asgarî giderleri bile karşılamaya yetmediği;
- Payın % 5'e çıkarılması halinde hem hizmetlerin daha iyi yerine getirileceği hem de belediyelere kaynak sağlanmış olacağı;
- % 5 gibi bir oranın fiyatları fazla etkilemeyeceği ancak belediyeler için büyük bir kaynak olacağı;
- Belediyelerin görevlerini yerine getirebilmeleri ve KHK'nin işlerliğinin sağlanması açısından % 2'lik payın % 5' çıkarılması gerektiği,

İfade edilmiştir.

Önerge üzerinde cevaben yapılan açıklamalarda,

- Hale giren yaş sebze ve meyve üzerinde KDV, komisyon, belediye payından oluşan % 20'lik bir payın bulunduğu;

- Bu oranın artırılmasının, hale giren ürünlerin önünde bir engel olacağı; oranın yükselmesini, Tasarının amacı olan hale girişi sağlamayı önleyeceği,

- Hale girişin artmasıyla, belediyelerin daha çok gelir elde etmelerinin sürdürüm yoluyla zaten sağlanmış olacağı; belediyelerin mevcut uygulamadaki düşük paylarının düşük oranlardan değil, hale giriş çıkışların azlığından kaynaklandığı,

- Oranın yükseltilmesinin ücreti, tüketici, komisyoncu, tüccar açısından ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması, enflasyonun düşürülmesi açılarından olumsuz sonuçlar doğuracağı,

- Oranın % 5'e çıkarılmasının, Tasarının hedefleriyle bağdaşmayacağı,

Belirtilmiştir.

Bunun üzerine önerge geri çekilmiştir.

Maddeyle yapılan ikinci değişiklik, toptancı halden geçirilmeden perakende satışa sunulan malların yakalanması halinde uygulanacak yaptırımla ilgilidir. Buna göre, bu tür mallar hal müdür-lüğünce açık artırma ile satılacak ya da sattırılacaktır. Bu durumda eskiden uygulanmakta olan belediye payı da % 10'dan % 20'ye çıkarılmaktadır. Komisyonumuzda verilen ve kabul edilen bir önergeyle bu pay % 25'e çıkarılmıştır.

Maddeyle getirilen üçüncü değişiklik, toptancı hal dışında bildirimde bulunulması koşuluyla toptan ya da perakende satışa izin veren bir düzenlemedir. Bu durumda belediye ya da işletme payı % 10 olarak uygulanacaktır. Komisyonumuzda bu fıkra üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, bu uygulamanın, yasanın işleyişini engelleyecek ölçüde sakıncalar taşıdığı belirtilmiştir. Üreticiler, hale girerek ödeyecekleri paylar yerine, % 10'luk bir pay ödeyerek hal dışında perakende satış yapmayı tercih edecekler ve böylece, Tasarının hedefi olan hale daha çok mal girişinin sağlanması hedefi olanaksız hale gelecektir. Üstelik bu uygulamaya, yasayla izin verilmiş olacaktır. Komisyonumuz, bu düzenlemenin Tasarı metninden çıkarılmasını öngören bir önergeyi kabul etmiştir.

Madde, kabul edilen iki önerge doğrultusunda değiştirildikten sonra kabul edilmiştir.

Tasarının 5 inci maddesi, 552 sayılı KHK'nin 19 uncu maddesinde değişiklik yaparak toptancı hal zabıtasının oluşturulmasını ve hal müdüründe aranacak koşulları düzenlemektedir. Belediyeler, toptancı hal ve bu çevredeki denetim hizmetlerinin yerine getirilmesi için toptancı hal müdürüne bağlı bir toptancı hal zabıtası teşkilâtı oluşturacaklardır. Böylece, etkin bir denetim mekanizması yoluyla, hale girişin yapılması sağlanmaya çalışılmaktadır. Komisyonumuz, bu teşkilâtın, oluşma biçiminin kurulma biçiminde olmayabileceğini de dikkate alarak "kurulur" sözcüğünü "görevlendirir" biçiminde değiştirmiştir.

Maddenin bu bölümü üzerinde yapılan bir başka tartışma, küçük belediyelerin durumuna ilişkindir. Bazı komisyon üyelerimiz, Tasarı hazırlanırken Ankara, İzmir, İstanbul gibi büyükşehirlerin gözönünde tutulduğunu, zabıta ve hal müdürü ile ilgili zorunlulukların küçük belediyelerce yerine getirilmesinin olanaksız olduğunu; küçük belediyelerin, oluşturulacak zabıta teşkilâtının ücretlerini ödemesinin ya da giderleri karşılamasının sözkonusu olamayacağını; bu nedenle küçük belediyeler için ayrıca düzenleme yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu görüşe karşı cevaben yapılan açıklamalarda, bu konudaki esasların Bakanlar Kurulunca belirleneceği ve bu belirlenmeler sırasında, küçük belediyelerin gözönünde bulundurulacağı, küçük belediyelerin yükümlülük altına sokulmayacağı; bu konuda endişeye gerek olmadığı belirtilmiştir.

Maddenin, hal müdürü ile ilgili değişiklik öngören bölümünde, hal müdürünün atanması ve görevden alınmasında bakanlığın uygun görüşünün aranması zorunluluğu getirilmektedir. Ancak, madde komisyonumuzda görüşülürken, bakanlığın atanma ve görevden almaya ilişkin bu yetkisinin merkezileşmeyi artıracığı; yerel yönetimlerin güçlendirilmesinin ve idarî vesayetinin kaldırılma-

sının tartışıldığı bu günlerde, bu tür bir düzenlemenin ters olacağı belirtilmiştir. Bu amaçla verilmiş bulunan bir önerge Komisyonumuzca kabul edilmiş ve bakanlığın yetkisine son verilmiştir. Maddeye yazım sırasında yazılırken unutulduğu anlaşılan "ekonomi" ibaresi eklenmiştir. Madde, bu değişikliklerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesi, 552 sayılı KHK'nin 20 nci maddesinde değişiklik öngörmektedir. Komisyonumuz, değişikliğin yönetmelikle ilgili bölümünde, yönetmelik hazırlanırken İçişleri Bakanlığının görüşünün de alınmasını gerekli görmüş ve bir önergeyle, bu değişikliği gerçekleştirmiştir. Madde önergede öngörülen bu değişiklikle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 7 ve 8 inci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve maddeleri, içerikte yapılan değişiklikler de dikkate alınarak kanun tekniğine uygun hale getirilmiştir.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan
Akın Gönen
Niğde
Sözcü
Yusuf Öztop
Antalya
(Muhalfim)
(2, 3, 5 inci madde)

Üye
Ersönmez Yarbay
Ankara
(İmzada bulunamadı)

Üye
Mahmut Sönmez
Bingöl
Üye
Sebgetullah Seydaoğlu
Diyarbakır

Üye
Abdülbaki Gökçel
İçel
Üye
Yusuf Pamuk
İstanbul
Üye
Ali Rıza Bodur
İzmir

Başkanvekili
Cihan Yazar
Manisa
Üye
Haydar Öymak
Amasya

Üye
Hüsamettin Korkutata
Bingöl

Üye
Mehmet Aykaç
Çorum
Üye
Ömer Vehbi Hatiboğlu
Diyarbakır

Üye
Ali Talip Özdemir
İstanbul
Üye
Mustafa Baş
İstanbul
Üye
Kemal Albayrak
Kırıkkale

Üye
Seyyit Eyyüpoğlu
Şanlıurfa

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

*Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonu Raporu*

31.3.1998

Esas No : 11735

Karar No : 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan “Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 31.3.1998 tarihli 3 üncü toplantısında, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşüldü.

Kanun Tasarısının geneli üzerinde yapılan görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi oybirliği ile kabul edildi.

Kanun Tasarısının daha önce İçişleri Komisyonunda görüşülmesini gözönüne alan Komisyonumuz; Tasarı metni ile İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metni birleştirerek ve Tasarıyı esas alarak görüşülmesini kararlaştırmıştır.

Kanun Tasarısının maddeleri üzerinde yapılan müzakereler sonucunda;

– Kanun Tasarısının 5 inci maddesi; hallerde görevlendirilecek personelin görevlendirilmesinde İçişleri Bakanlığının da görüşünün alınması uygun görülerek yeniden düzenlenmiştir.

– Kanun Tasarısının 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere yeni bir 8 inci madde eklenerek hal dahilinde faaliyetten men’e ilişkin kararların belediye görevlilerince yerine getirilmesine imkân sağlanmıştır.

– Kanun Tasarısına yeni bir 10 uncu madde eklenerek Kanun Hükmünde Kararname gereğince çıkarılacak yönetmeliklerin altı ay içinde yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

İçişleri Komisyonunun 1, 2 ve 4 üncü maddeleri aynen; Kanun Tasarısının; 3, 6 ve 7 nci maddeleri aynen, 8 inci maddesi, 9, 9 uncu maddesi 11, 10 uncu maddesi 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz gereği yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Haluk Müftüler</i>	<i>Ziya Aktaş</i>
Denizli	İstanbul
Sözcü	Kâtip
<i>Abdullah Akarsu</i>	<i>Mahmut Işık</i>
Manisa	Sivas
Üye	Üye
<i>İbrahim Yavuz Bildik</i>	<i>Sıtkı Cengil</i>
Adana	Adana
(İmzada bulunamadı)	(Muhalifim)
Üye	Üye
<i>Mahmut Bozkurt</i>	<i>Osman Hazer</i>
Adıyaman	Afyon

Üye
Yaman Törüner
Afyon
Üye
Yüksel Aksu
Bursa
Üye
Ömer Demir
Kırşehir

Üye
Ziyattin Tokar
Ağrı
Üye
Altan Karapaşaoğlu
Bursa
Üye
Nedim İlci
Muş
(İmzada bulunamadı)

Üye
Hasan Karakaya
Uşak
MUHALEFET ŞERHİ

Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesine ve Toptancı Halleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ile İlgili Muhalefet Şerhidir.

1. Düzenlemenin Genel Gerekçesinde amacın iç pazarlara sürülen yaş sebze ve meyvenin toptancı hal turnikesinden geçmesini sağlamak olduğu belirtildiği halde, yapılan düzenleme ile bu amacın gerçekleştirilmesi mümkün olmayacaktır.

2. Düzenleme yapılırken kolaycılığa kaçılmış, aksaklıkları ceza vererek düzeltme mantığından yola çıkılmıştır. Böyle bir mantığın Demokratik Hukuk Devleti ilkeleriyle bağdaştırılması mümkün değildir.

3. Yapılan düzenleme ile Bakanlığın belediyeler üzerindeki vesayeti artırılmaktadır. Halbuki Türkiye'nin şikayetçi olduğu konuların başında merkezîyetçilik gelmektedir.

4. Üretici, Nakliyeci ve Satıcı esnafı zor durumda bıraktığı gibi, belediyeler için de gelir artırıcı bir durum söz konusu değildir.

5. Özel Hallerin Kurulması teşvik edildiği halde, belediyelerin ellerindeki halleri istedikleri takdirde özelleştirme imkânları yoktur. Bu durumun düzeltilmesi önem arz ettiği halde bu konuda herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

31.3.1998

Sıtkı Cengil
Adana

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**YAŞ SEBZE VE MEYVE TİCARETİNİN DÜZENLENMESİ VE TOPTANCI HALLERİ
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN BAZI MADDELERİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 24.6.1995 tarihli ve 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkra beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“Malların belediye sınırları veya mücavir alanlar içerisinde perakende olarak satışını yapanlar bunların, toptancı halden satın alındığını belgelemek zorundadırlar.”

“Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine aykırı eylemleri tespit edilen nakliyeciler ve ambar sahiplerinin tasarrufu altındaki her türlü nakil vasıtaları, trafik ruhsatnameleri alıkonarak toptancı hal müdürlerince en çok dört gün, hakem kurulu kararı ile en çok on gün süreyle parka çekilmek suretiyle faaliyetten men edilir. Bu araçlarda bulunan mallar hakkında 17 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır.”

MADDE 2. – 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toptancı hallerde satışlar, üreticiler, üretici birlikleri, komisyoncular ile kendi nam ve hesaplarına olmak üzere yaş sebze ve meyve toptan ticareti ile iştiğal eden gerçek ve tüzelkişi tacirler tarafından yapılır.”

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**YAŞ SEBZE VE MEYVE TİCARETİNİN
DÜZENLENMESİ VE TOPTANCI HAL-
LERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN BAZI MADDELERİ-
NİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1. — 24.6.1995 tarihli ve 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkra beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“Malların belediye sınırları veya mücavir alanlar içerisinde perakende olarak satışını yapanlar, bunların toptancı halden satın alındığını belgelemek zorundadırlar.”

“Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine aykırı eylemleri tespit edilen nakliyeciler ve ambar sahiplerinin tasarrufu altındaki her türlü nakil vasıtaları, trafik ruhsatnameleri alıkonarak toptancı hal müdürlüklerince yedi, hakem kurulu kararıyla onbeş gün süreyle parka çekilmek suretiyle faaliyetten men edilir. Eylemin tekrarı halinde bu süreler iki katı olarak uygulanır. Bu araçlarda bulunan mallar hakkında 17 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır.”

MADDE 2. — 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Toptancı hallerde satışlar, üreticiler, üretici birlikleri, komisyoncular ile kendi nam ve hesaplarına olmak üzere yaş sebze ve meyve toptan ticareti ile iştigal eden gerçek ve tüzelkişi tacirler tarafından yapılır.”

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**YAŞ SEBZE VE MEYVE TİCARETİNİN
DÜZENLENMESİ VE TOPTANCI HAL-
LERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMENİN BAZI MADDELERİ-
NİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1. — İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metnin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metnin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 16. — Toptancı hallerde faaliyet gösteren komisyoncuların satış bedeli üzerinden alacakları komisyon oranı taraflarca serbestçe tespit edilir.

Gerekli görülmesi halinde komisyon oranının tavanı Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 4. — 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkra olarak aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkra altıncı fıkra olarak teselsül ettirilerek aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toptancı hallerde satılan malların toptan satış bedelinin % 2'sini geçmemek şartıyla belediye meclislerince düzenlenecek tarifeye göre belediye payı tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilen paylardan en az % 10'u, izleyen yıl belediye bütçesine toptancı hal ihtiyaçları için harcanmak üzere ödenek olarak konulur ve yalnız bu amaçla harcanır.”

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde toptancı hal dışında malların toptan veya her ne şekilde olursa olsun toptancı halden satın alınmadan perakende satışa sunulduğunun tespiti halinde, malların toptancı hale girişi sağlanarak hal müdürlüğünce açık artırma ile satışı yapılır veya yaptırılır. Bu durumda belediye veya işletme payı % 20 olarak uygulanır.”

“Üçüncü fıkra çerçevesinde görevlilerce yakalanan malların hal müdürlüğünce satılarak elde edilen hâsılatından alınacak belediye payının yarısı malları yakalayan görevliler arasında eşit oranda ödül olarak dağıtılır.”

“Malların, toptancı halden satın alınmadan belediye ve mücavir alan sınırları içinde toptan veya perakende satışa sunulmasından önce mal sahiplerince toptancı hal müdürlüğüne bildirimde bulunulması halinde, bu malların toptancı hale girişi yapılmaz ve belediye veya işletme payı mal bedelinin % 10'u oranında uygulanarak satışına izin verilir.”

“Hal müdürlüğü üçüncü fıkraya göre yapılacak malın hale girişi ve satış işlemlerini hakem kurullarının belirlediği esaslar çerçevesinde düzenlemeye yetkili ve görevlidir. Fatura veya müstahsil makbuzu ile üreticilerden satın alınmış bulunan malların perakende satışa sunulması halinde bu malların toptancı hale girişi yapılmaz ve % 15 oranındaki belediye payı müstahsil makbuzu veya faturada gösterilen malın toplam bedeli üzerinden tahsil olunur.”

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Birinci fıkrada sayılan kişi ve kuruluşların toptancı hal dışına yaptıkları satışlarda fatura düzenlememeleri veya eksik fatura düzenlemeleri halinde mal bedelinin % 25’i oranında belediye payı tahsil olunur. Eylemin tekrarı halinde, ayrıca, 21 inci maddeye göre yapılmış bulunan işyeri tahsisi belediye encümenince iptal edilir.”

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 17 nci maddesinin birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4. — İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metnin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

“Toptancı hallerde satılan malların toptan satış bedelinin % 2’sini geçmemek şartıyla belediye meclislerince düzenlenecek tarife göre belediye payı tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilen paylardan en az % 10’u, izleyen yıl belediye bütçesine toptancı hal ihtiyaçları için harcanmak üzere ödenek olarak konur ve yalnız bu amaçla harcanır.

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde toptancı hal dışında malların toptan veya her ne şekilde olursa olsun toptancı halden satın alınmadan perakende satışa sunulduğunun tespiti halinde, malların toptancı hale girişi sağlanarak hal müdürlüğüne açık artırma ile satışı yapılır veya yaptırılır. Bu durumda belediye veya işletme payı % 25 olarak uygulanır.

Üçüncü fıkra çerçevesinde görevlilerce yakalanan malların hal müdürlüğüne satılarak elde edilen hâsılatından alınacak belediye payının yarısı malları yakalayan görevliler arasında eşit oranda ödül olarak dağıtılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. – 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toptancı haller hal müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşan hal müdürlüğü tarafından yönetilir. Belediyelerce, münhasıran toptancı hal veya bu çerçevedeki denetim hizmetlerinin yerine getirilmesinde istihdam edilmek üzere toptancı hal müdürüne bağlı toptancı hal zabıtası teşkilâtı kurulur. Hal zabıtası olarak görevlendirilecek personelin sayısı, nitelikleri ve kurulacak teşkilâtın çalışma ve yönetimine ilişkin esaslar ile bu konudaki diğer hususlar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.”

“Atanması ve görevden alınmasında Bakanlığın uygun görüşünün alınması gereken hal müdürünün, ziraat, tarım ekonomisi, gıda mühendisliği, işletme ve pazarlama konularından birinde dört yıllık yükseköğrenim görmüş olması, konusu ile ilgili en az 5 yıllık tecrübeye sahip bulunması ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıması zorunludur.”

MADDE 6. – 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

“Toptancı hallerde bu Kanun Hükmünde Kararname ile kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkileri kullanmak, ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözümlemek ve kendisine intikal eden konularda görüş bildirmek üzere bir hakem kurulu oluşturulur.”

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Hal müdürlüğü üçüncü fıkraya göre yapılacak malın hale giriş ve satış işlemlerini hakem kurullarının belirlediği esaslar çerçevesinde düzenlemeye yetkili ve görevlidir. Fatura veya müstahsil makbuzu ile üreticilerden satın alınmış bulunan malların perakende satışa sunulması halinde bu malların toptancı hale girişi yapılmaz ve % 15 oranındaki belediye payı müstahsil makbuzu veya faturada gösterilen malın toplam bedeli üzerinden tahsil olunur.”

MADDE 5. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toptancı haller hal müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşan hal müdürlüğü tarafından yönetilir. Belediyelerce, münhasıran toptancı hal veya bu çerçevedeki denetim hizmetlerinin yerine getirilmesinde istihdam edilmek üzere toptancı hal müdürüne bağlı toptancı hal zabıtası teşkilâtı görevlendirilir. Hal zabıtası olarak görevlendirilecek personelin sayısı, nitelikleri ve kurulacak teşkilâtın çalışma ve yönetimine ilişkin esaslar ile bu konudaki diğer hususlar Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.”

“Hal müdürünün ziraat, ekonomi, tarım ekonomisi, gıda mühendisliği, işletme ve pazarlama konularından birinde dört yıllık yükseköğrenim görmüş olması, konusu ile ilgili en az 5 yıllık tecrübeye sahip bulunması ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıması zorunludur.”

MADDE 6. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 20 nci maddesinin birinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir.

“Toptancı hallerde bu Kanun Hükümünde Kararname ile kendisine verilmiş bulunan gö-

MADDE 5. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 19 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Toptancı haller hal müdürü ve yeterli sayıda personelden oluşan hal müdürlüğü tarafından yönetilir. Belediyelerce, münhasıran toptancı hal veya bu çerçevedeki denetim hizmetlerinin yerine getirilmesinde istihdam edilmek üzere toptancı hal müdürüne bağlı toptancı hal zabıtası görevlendirilir. Hal zabıtası olarak görevlendirilecek personelin sayısı çalışma usul ve esasları ile bu konudaki diğer hususlar, İçişleri Bakanlığının gördüğü alınarak bakanlıkça kararlaştırılır.

Hal müdürünün ziraat, ekonomi, tarım ekonomisi, gıda mühendisliği, işletme ve pazarlama konularından birinde dört yıllık yükseköğrenim görmüş olması, konusu ile ilgili en az 5 yıllık tecrübeye sahip bulunması ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıması zorunludur.

MADDE 6. — Tasarımın 6 ncı maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Hakem kurulunun görevleri, yetkileri, seçimi, çalışma usul ve esasları, kurul üyelerine belediye bütçesinden ödenecek huzur haklarının parasal miktarı ile kurulun karar verme ve kurul kararlarına karşı yapılacak itirazların şekil ve sürelerine ilişkin hususlar Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

“Belediyeler, hal müdürlüğü nezdinde hakem kurullarına uygun bir çalışma yeri ve ihtiyaç duyulan malzeme ve demirbaşları sağlamakla yükümlüdürler.”

MADDE 7. – 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 25 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Toptancı hal zabıtasının semt pazarlarının denetlenmesi yetkisi saklı kalmak kaydıyla büyükşehir teşkilâtı bulunan şehirlerde bu Kanun Hükmünde Kararname gereğince toptancı hal dışında yapılacak her türlü denetim, ceza uygulama ve buna ilişkin para cezası tahsil etme yetkisi büyükşehir belediyelerine ve yetki alanları ile sınırlı kalmak kaydıyla ilçe belediyelerine aittir.”

MADDE 8. – 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yapılan denetim sonuçlarına göre Bakanlıkça verilecek talimatlara belediyeler uymak zorundadır.”

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

rev ve yetkileri kullanmak, ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözümlmek ve kendisine intikal eden konularda görüş bildirmek üzere bir hakem kurulu oluşturulur.

“Hakem kurulunun görevleri, yetkileri, seçimi, çalışma usul ve esasları, kurul üyelerine belediye bütçesinden ödenecek huzur haklarının parasal miktarı ile kurulun karar verme ve kurul kararlarına karşı yapılacak itirazların şekil ve sürelerine ilişkin hususlar, İçişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle, Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

“Belediyeler, hal müdürlüğü nezdinde hakem kúrullarına uygun bir çalışma yeri ve ihtiyaç duyulan malzeme ve demirbaşları sağlamakla yükümlüdürler.”

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının, 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 4128 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesiyle değişik 26/A maddesinin 1 inci fıkrasının sondan ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hal dahilinde faaliyetten men'e ilişkin belediye encümeni, hal hakem kurulu ve hal müdürü kararları hakkında da aynı usul uygulanır ve faaliyetten men kararı belediye görevlilerince yerine getirilir.”

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 8 inci maddesi, 9 uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — 552 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici 2 nci madde ilave edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanun Hükümündeki Kararnamenin 14 üncü ve 19 uncu maddelerine göre yapılacak düzenlemeler ile

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan	
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.	Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard.
<i>B. Ecevit</i> Devlet Bakanı	<i>İ. Sezgin</i> Devlet Bakanı
<i>G. Taner</i> Devlet Bakanı	<i>H. Özkan</i> Devlet Bakanı
<i>Y. Seçkiner</i> Devlet Bakanı	<i>I. Saygin</i> Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. H. S. Türk</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. Yıldırım</i> Devlet Bakanı
<i>R. Serdaroğlu</i> Devlet Bakanı	<i>M. Gürdere</i> Devlet Bakanı
<i>Prof. Dr. Ş. Gürel</i> Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. A. Andıcan</i> Devlet Bakanı
<i>Dr. I. Çelebi</i> Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>R. Şahin</i> Devlet Bakanı	<i>B. Kara</i> Devlet Bakanı
<i>C. Kavak</i> Devlet Bakanı V.	<i>E. Aşık</i> Devlet Bakanı
<i>İ. Aykut</i> Devlet Bakanı	<i>H. Gemici</i> Adalet Bakanı
<i>M. Batallı</i> İçişleri Bakanı	<i>O. Sungurlu</i> Dışişleri Bakanı
<i>M. Başesgioğlu</i> Maliye Bakanı	<i>İ. Cem</i> Millî Eğitim Bakanı
<i>Z. Temizel</i> Bayındırlık ve İskân Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> Sağlık Bakanı
<i>Y. Topçu</i> Ulaştırma Bakanı	<i>H. İ. Özsoy</i> Tarım ve Köyişleri Bakanı V.
<i>N. Menzır</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	<i>E. Aşık</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>Prof. Dr. N. Çağan</i> Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	<i>Y. Erez</i> Kültür Bakanı V.
<i>M. C. Ersümer</i> Turizm Bakanı	<i>H. Özkan</i> Orman Bakanı
<i>İ. Gürdal</i> Çevre Bakanı	<i>E. Taranoglu</i> Çevre Bakanı
<i>Dr. İ. Aykut</i>	

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

20 nci maddesine göre çıkarılacak yönetmelikler 6 ay içinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. — Tasarının 9 uncu maddesi 11 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 10 uncu maddesi 12 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

